

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2014/15:49

Måndagen den 14 september

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

**Information och samråd inför extra möte i Europeiska unionens råd
för rättsliga och inrikes frågor den 14 september 2015**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag välkomnar alla till mötet och ger ordet till justitie- och migrationsministern.

Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Ordförande! Jag ska ge lite kompletterande information utöver det som jag redogjorde för i fredags.

Ordförandeskapet har meddelat att det dokument som tidigare har cirkulerat, det vill säga lägesbeskrivningen, kommer att ligga till grund för diskussionen på mötet i dag. Det dokumentet skickades till nämnden i går på förmiddagen.

Som jag tidigare har nämnt omfattar det dokumentet frågor som rör asyl och internationellt skydd, gränsfrågor, återvändande, återtagande, internationellt samarbete, människosmuggling och människohandel, laglig migration och rörlighet, fri rörlighet, rätten till informationsutbyte och finansiering. Ordförandeskapet har uppmanat medlemsstaterna att inte ta till orda i varje fråga utan prioritera.

Under söndagen cirkulerade också ordförandeskapets utkast till ordförandeskapsslutsatser som skulle sammanfatta ordförandeskapets syn på diskussionen. Dessa slutsatser förhandlades i Coreper under hela gårdagskvällen, och förhandlingarna återupptogs i morse kl. 8.

Dessa slutsatser har förstås inte skickats till länderna än eftersom de inte är färdigförhandlade och därför inte formellt sett har ställts till rådet.

Utkastet till slutsatserna speglar dokumentet och tar bland annat upp vikten av att öka vidarebetsättningsarbetet och stödet till UNHCR och att arbetet med tillfällig och permanent omfördelning, inklusive hot spots, måste komma igång så snart som möjligt.

Slutsatserna nämner att gränskontroll och återtagande måste vara effektivt. Behovet av en gemensam lista för säkra ursprungsländer nämns liksom samarbetet med tredjeland.

Regeringen kan inte acceptera skrivningar som nu tillkommit om ett europeiskt gräns- och kustbevakningssystem eftersom vi anser att kontroll över den egna gränsen är en av statens kärnuppgifter.

Det kan inte uteslutas att slutsatserna omvandlas till rådsslutsatser under RIF-rådets möte senare i dag. Det är ju som sagt inte på det sättet ännu, utan än så länge är det ordförandeskapets dokument.

Den svenska ståndpunkten, som jag redovisade vid samrådet i EU-nämnden den 11 september 2015, kvarstår.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då går vi i partiordning för kommentarer.

Anf. 4 MARIE GRANLUND (S):

Vi har samma uppfattning som tidigare. Vi ställer upp på detta så länge, och så får vi se vad som händer om det blir rådsslutsatser. Vi har inga andra synpunkter.

Anf. 5 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Utifrån de handlingar vi har fått är det de saker som hanterades i fredags som vi anser oss ha samrått om igen utan nya tillägg

Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi tycker precis som tidigare att denna typ av frågor är beklämmande, och det är stora frågor som ska hanteras. Men man kanske inte ska göra det på europeisk nivå i första hand, kanske inte alls för den delen, för vi har internationella avtal som reglerar hur man ska hantera migrationsströmmar. Vi har enskilda, självständiga nationalstater som själva sätter sina egna spelregler, eller i alla fall borde göra det.

Detta dokument stakar ut inriktningen för en förändring på migrationsområdet där EU ska få större inflytande och makt på detta område. Med tanke på att EU redan har stor makt och att det här området är stort, avgörande och utförande för respektive medlemsstat tycker vi inte att denna diskussion ska föras på formella grunder på EU-nivå.

Som vi tidigare har sagt är det dock helt okej att man på informell grund på ministerrådsmöten eller andra toppmöten talar med likasinnade, eller oliksinade för den delen, i EU om att respektive medlemsland borde ta ett större ansvar, i alla fall för kvotflyktingar.

Men att gå in så djuplodat på detta område på detta sätt kommer att leda till överstiglida konsekvenser för framtiden. Det som kan låta positivt och bra i dag kan bli morgondagens stora problem.

Jag vill därför redan nu anmäla avvikande mening, även om det inte står klart att detta blir slutsatser som det ska fattas beslut om. Detta är ett område som vi verkligen behöver markera på.

Låt mig uppmana EU-nämndens samtliga partier att inte se så känslomässigt på denna fråga utan försöka tänka rationellt. Det är viktigt för Sverige och Europa att vi hittar en långsiktig strategi för att hantera de stora migrationsströmmarna och framför allt flyktingströmmarna. Speciellt i dagens situation när vi har rekordstora nivåer av människor på flykt.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Som representant för Miljöpartiet anser jag att regeringens uppdrag ligger fast. Ni fick mandat från EU-nämnden i fredags och fortsätter att kämpa på samma sätt.

Det jag kan uttrycka oro för är det som ministern tog upp om vad som kommer att rymmas inom effektiv gränskontroll och återvändandepolitik.

Samtidigt är det viktigt att vi får slutsatser så att vi snabbt kan hitta en lösning på de akuta problemen. Det gäller alltså att hitta en rimlig lösning där man fortfarande kan stå för innehållet och komma vidare.

Anf. 8 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Först vill jag påpeka att jag ser de punkter som finns i regeringens papper som samrådda men inte helheten i det papper som är presenterat från ordförandeskapet eller vad som kan tillkomma under de förhandlingar som pågår i dag.

Till det vill jag lägga att vi kvarstår vid de två avvikande meningar från i fredags som vi dels var en del av, dels hade för egen del vad gäller arbetskraftsinvandring och att se över transportörsansvaret.

Anf. 9 JENS HOLM (V):

Våra avvikande meningar från i fredags kvarstår.

Jag har en fråga till statsrådet vad gäller säkra ursprungsländer. Sverige vill ju få bort Turkiet från denna lista. Har Sverige nått någon framgång där?

Anf. 10 TINA ACKETOFT (FP):

Jag instämmer i den fråga som Jens Holm ställde. Det är viktigt att få höra hur det ser ut i Turkietfrågan.

I övrigt säger jag som Centerpartiet. Folkpartiet står kvar där vi stod i fredags. Det har inte tillkommit något som har förändrat situationen – om man bortser från Tysklands agerande vad gäller Schengenavtalet.

Vi står bakom vår avvikande mening vad gäller transportörsansvaret och den gemensamma vi har tillsammans med Alliansen.

Låt mig också säga att jag är otroligt glad att vi har en sådan samsyn och att nästan alla partier i Sverige förmår att behålla både huvud och hjärta i denna fråga, för det är precis nu vi behöver ett starkt och enat EU.

Jag önskar justitieministern lycka till i förhandlingarna och ser fram emot fortsatta diskussioner.

Anf. 11 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Våra avvikande meningar från i fredags kvarstår.

Jag har läst lite i papperet och vill ge en kommentar, även om det inte är något vi förhandlar om.

Den senaste tidens utveckling är ganska oroväckande. Det gäller framför allt punkt g om Schengen. Vi vill försöka hålla ett öppet Europa. Samtidigt blir det en ohållbar situation om det kommer människor hit som inte registreras utan kan uppehålla sig och röra sig i hela Europa utan registrering.

Vi såg på *Agenda* i går om Danmark, att man inte kan hålla människor inlåsta för att ta fingeravtryck och så vidare. Det är fullt förståeligt att vi måste bemöta dem som kommer hit på ett humanitärt sätt. Samtidigt är det ohållbart eftersom vi vet att det finns 200 stridande grupper i Syrien och att IS-personer tar sig in i Europa. Detta får vi inte glömma bort i allt det vi talar om.

Därför tror jag att humanitära visum är något vi måste tänka på. Då får vi åtminstone lite mer reglerat kring vad det är för människor som kommer hit och vad det är för människor vi tar emot.

Låt mig poängtera punkt 61 om intern säkerhet. Samtidigt som vi har ett öppet hjärta måste vi ha ordning och reda i Schengensystemet.

I övrigt kvarstår min avvikande mening sedan tidigare.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Om jag tolkar Moderaternas och Centerpartiets inlägg korrekt rätt anser ni att rådsslutsatserna, hur de nu kommer att bli, inte är samradda. Hur tycker ministern att vi hittar en bra metod för att snabbt kunna samråda om läget skulle uppstå att det blir slutsatser?

Anf. 13 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Ja, om det uppstår skulle antingen jag själv eller min statssekreterare i så fall ha möjlighet att återkomma under dagen – det kan hända att jag själv sitter på möte – för att få en förankring av eventuella rådsslutsatser och diskussionerna kring dem. Än så länge är det fortfarande ordförandeslutsatser. Man sitter just nu och förhandlar i den delen. Jag vill ändå flagga för att vi är tillgängliga för ytterligare kontakt under dagen, om det skulle behövas.

När det gäller form i övrigt uppfattade jag ett stöd för den standpunkt som regeringen redovisade för i fredags. Ni uppfattade det säkert också som en markering av vårt motstånd mot skrivningarna om ett europeiskt gräns- och kustbevakningssystem som jag redogjorde för. Det har kommit in sådana skrivningar i dag i de ordförandeskapsslutsatser som nu förhandlas. Det sätter vi oss emot. Det är en viktig markering.

Beträffande säkra-länder-listan fortsätter vi att stödja att Turkiet inte ska finnas med på den listan. Vi har goda förhoppningar om att så också ska bli fallet. Men det är en fråga som fortfarande ligger i stöpsleven.

Den svenska situationen är under kontroll. Polisen och Migrationsverket jobbar ju för högttryck under dessa dagar. Den här veckan räknar vi med att det har kommit drygt 4 000 asylsökande till Sverige. Det har kommit ännu fler som reser vidare till Finland och Norge. Just nu gör polisen, Migrationsverket och inte minst alla frivilligkrafter ett fantastiskt jobb, bland annat i Malmö men också i Göteborg, Stockholm och på många andra ställen.

Det som skedde i Tyskland i går var att man med hänvisning till ordning och säkerhet återinförde gränskontroller. Enligt Schengenavtalet finns det möjlighet att göra det tillfälligtvis. Man kunde helt inte hantera den situation som man ställdes inför. Jag tror att det kom nästan 13 000

personer bara till München under en eller ett par dagar. Det är bakgrunden till det beslutet.

Men för svensk del har vi inga signaler om att det skulle bli ett problem för vårt vidkommande. Skulle det bli ett problem är det polisen i Sverige som har ansvar för ta upp en diskussion om att öppna för gränskontroll. Den senaste kontakten som vi hade med polisen under helgen visar att man har kontroll över situationen.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Till att börja med kvarstår samtliga partiers avvikande meningar från i fredags. De finns med i protokollet, och vi kommer att införa dem också här, om ingen opponerar sig mot det.

Sedan har regeringen uttryckt en ståndpunkt som är tydliggjord här om andra länders initiativ till mer samordning och ökad gränskontroll kring detta. Då undrar jag om det finns någon som opponerar sig mot att Sverige opponerar sig mot en sådan utveckling. I så fall bör han eller hon ta till orde nu.

Anf. 15 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag vill bara fråga vad det konkret innebär att man är emot.

Anf. 16 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det innebär att vi är emot de skrivningar som en del länder vill lyfta in om att det ska inrättas en europeisk gränskontrollstyrka i stället för det som nationerna i dag ansvarar för. Det har riksdagen tidigare varit emot, och det är också regeringen emot. Det skulle vara att lägga över alltför stora uppgifter på europeisk nivå.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag finner inte att det finns någon som avviker från regeringens ståndpunkt i denna fråga. Då finns det stöd för den inriktningen och i övrigt med de avvikande meningar som är anmälda.

Om det blir rådsslutsatser...

Anf. 18 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Får jag fråga en sak? Jag vill ta upp den egentligen tyngsta frågan, nämligen om statsrådet kan säga någonting om ett permanent och tvingande fördelningssystem och om Sverige har haft någon framgång i förhandlingarna om fördelningsnyckel, att man bättre ska beakta det antal asylsökande som ansvarstagande länder har tagit emot.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Min slutsats är att om det blir några rådsslutsatser kommer vi att ha ett nytt samråd under dagen. Det blir sannolikt med kort varsel. Det blir inte särskilt mycket utrymme för diskussion på det mötet. Då gäller det om man är för eller emot att Sverige accepterar slutsatserna, för i det läget är det nog svårt att ändra på dem.

2014/15:49
14 september

Anf. 20 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

I dokumentet med ordförandeskapsslutsatser som cirkulerade i går fanns det inskrivet att medlemsstaterna skulle åta sig att omfördela ytterligare 120 000 asylsökande utöver de 40 000 som vi kom överens om i somras. Hur det ska ske och vilken fördelning som man ska använda sig av fanns inte med i det dokumentet. Jag skulle tro att det blir en fortsatt förhandling om detta. I bästa fall kan vi uppnå en situation där medlemsstaterna åtar sig att omfördela ytterligare, det vill säga 160 000 asylsökande.

Beslut om ett permanent omfördelningssystem får vi nog vänta med ytterligare en tid. Men det viktigaste här är att kunna påbörja arbetet med att fördela de 40 000 för att avlasta Italien och Grekland. Dessutom är det viktigt att komma fram till ett åtagande när det gäller ytterligare 120 000. Det gäller att klara av situationen i dessa två länder och i Ungern.

Anf. 21 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):
Jag vill gärna höra någonting om fördelningsnyckel.

Anf. 22 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fördelningsnyckel är ju inte på bordet för att förhandlas. Än så länge handlar det bara om att ta emot 120 000. Hur dessa sedan ska fördelas är fortfarande inte klart.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag med att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med de avvikande meningar från Sverigedemokraterna, Centern, Folkpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Vänstern som anmälades i fredags. Dessa förs nu in i protokollet.

Tack så mycket för samrådet. När det gäller slutsatser kommer vi under dagen att samråda igen med kort varsel.

Innehållsförteckning

2014/15:49
14 september

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 MARIE GRANLUND (S).....	2
Anf. 5 MIKAEL CEDERBRATT (M)	2
Anf. 6 JOHNNY SKALIN (SD).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 9 JENS HOLM (V)	3
Anf. 10 TINA ACKETOFT (FP)	3
Anf. 11 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 13 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 15 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	5
Anf. 16 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 18 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	5
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 20 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 21 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	6
Anf. 22 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	6
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	6